Jarek Fanatyk Drukarek

V4.0 – DLC "Jarek Fanatyk Drukarek"

UTK KLASA 1 | 2, NUTK KLASA 2 | 3, DRUK 3D KLASA 5 OLIWIER POPIELARCZYK

Spis treści: ← Kliknij to zadziała jak odnośnik

- 1. Pierwsza pomoc
- 2. Bhp
- 3. Ochrona środowiska, ikony piktogramy ostrzegawcze
- 4. Układy elektroniczne (bez liczenia pasków rezystancji w rezystorach)
- 5. ASCII (teoria)
- 6. Obliczanie mocy, prawa ohma FIZYKA
- 7. Jednostki informatycze i fizyczne (bit, bajt, megabajt, kibibit itd.)
- 8. Systemy liczbowe, przeliczanie
- 9. Dodawanie I odejmowanie binarne
- 10. Bramki logiczne (schematy, tabelki wejść/wyjść)
- 11. Podstawowe prawa (algebra Boole'a, prawo de Morgana)
- 12. Układy cyfrowe
- 13. Kodery, dekodery, transkodery
- 14. Multipleksery, demultipleksery
- 15. Przerzutniki
- 16. Liczniki
- 17. Rejestry
- 18. Płyty główne (kocham mostek polnocny ogl)
- 19. Płyty główne od Fasta
- 20. Porty i ich oznaczenia
- 21. Procesory
- 22. Procki od FASTA
- 23. Pamięć RAM
- 24. Pamięć RAM i ROM od FASTA
- 25. Dyski
- 26. Narzędzia, śrubki i bezpieczeństwo
- 27. Zasilacze
- 28. Drukarki

29. DLC – "Jarek Fanatyk Drukarek"

1. Pierwsza pomoc

Pierwszej pomocy można zaniechać, w przypadku gdy udzielenie jej zagraża naszemu życiu, albo gdy nie jesteśmy w stanie ocenić tego, czy jest bezpiecznie. W przypadku gdy udzielenie komuś pierwszej pomocy nie stwarza dla nas zagrożenia, mamy PRAWNY obowiązek udzielenia tej pomocy poszkodowanemu.

W przypadku porażenia – nie dotykać poszkodowanego, dopóki ma on kontakt z prądem. Należy najpierw odłączyć źródło prądu. A wszystko co stwarza zagrożenie porażeniem odsunąć czymś co nie przewodzi prądu, np. drewnianym kijem. Potem możemy przystąpić do "normalnej" pierwszej pomocy.

2. Bhp

Obowiązki pracownika:

- -Utrzymanie stanowiska pracy w czystości i porządku, aby nie stanowiło zagrożeń
- -Udział w obowiązkowych szkoleniach
- -Wykonywanie okresowych badań lekarskich

Obowiązki pracodawcy:

- -Zapewnienie stanowisk spełniających normy.
- -Dbanie o odpowiednie warunki pracy i bezpieczeństwo pracowników.

Zagrożenia w pracy przy komputerze: Wady postawy/kręgosłupa, wady wzroku, problemy stawów (nadgarstki), porażenie. Odpowiednie warunki pracy, czyli kurwa jakie?

- -Ergonomiczne stanowisko pracy (biurko, fotel/krzesło)
- -odpowiednie oświetlenie (PN-EN 12464 min. natężenie światła = 500lux'ów)
- -odpowiedni mikroklimat (temp 21-22*C, lekki ruch powietrza, wilgotność 50-65% normalna praca przed kompem, lub 30-70% naprawy)

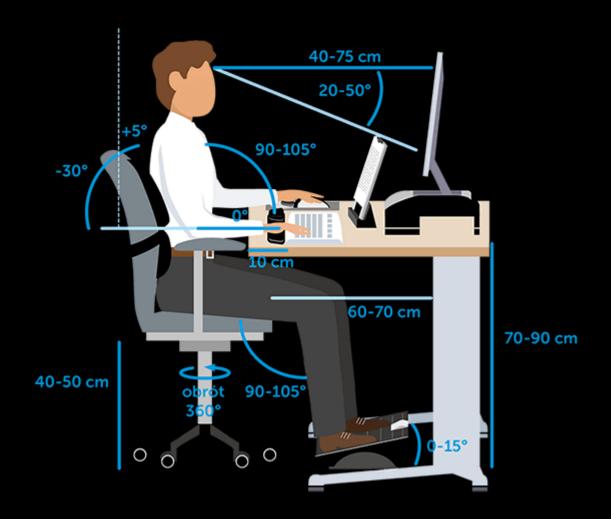
PAMIETAJCIE 5 MINUT PRZERWY NA KAZDE 60 MINUT PRACY I PATRZEC W DAL NA ZIELONE RZECZY

Schemat ergonomicznego stanowiska:

Nie, tak naprawdę to nie

Tu macie dobry (pamiętajcie że te wartości są czysto umowne, na każdym obrazu znajdziecie inne, określają bardziej MNIEJ-WIĘCEJ)

3. Ochrona środowiska, ikony piktogramy ostrzegawcze
Patrz: Prezentacja Fastowicza – po chuj mam wam to kopiować i
wklejać ;-;

Ale pamiętacie ze najważniejsze te znaczki, te obowiązki na początku tak mniej ;DD

4. Układy elektroniczne (bez liczenia pasków rezystancji w rezystorach)

OPORNIK (rezystor) – wykorzystywany do ograniczania prądu który w nim płynie (jak sama nazwa wskauje – stawia opór prądowi). Zamienia część prądu w ciepło. Cechy opornika są określane najczęściej kolorowymi paskami.

Połączenie szeregowe – rezystancja zastępcza jest równa sumie wszystkich wartości poszczególnych wartości.

Czyli jak chcesz wyliczyć opor kilku oporników w połączeniu szeregowym – po prostu dodajesz ich opory

$$R_z = R_1 + R_2 + \cdots tyle$$
 ile oporników

Połączenie równoległe – ODWROTNOSC rezystancji zastępczej jest równa sumie ODWROTNOSCI wszystkich wartości poszczególnych wartości.

Czyli coś takiego (Rz – rezystancja zastępcza R1 R2 – rezystancje poszczególnych oporników)

$$\frac{1}{R_z} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \dots tyle \ ile \ oporników$$

KONDENSATOR – układ dwóch lub więcej odizolowanych od siebie przewodników. Służy do gromadzenia ładunku elektrycznego. Pojemność kondensatora wyznacza się w Faradach

POŁĄCZENIA SZEREGOWE I RÓWNOLEGŁE SĄ ODWROTNIE WZGLĘDEM OPORNIKÓW, TZN. POŁ SZEREGOWE TO UŁAMKI, A RÓWNOLEGŁE TO ZWYKŁE DODAWANIE

CEWKA (zwojnica, solenoid) – zrobiona z pewnej ilości zwojów zrobionych z przewodnika nawiniętych na coś, czasami na

ferromagnetyk (wzmacnia wytwarzane przez cewki pole magnetyczne). Podczas przepływu prądu przez te zwoje cewka tworzy pole magnetyczne. Główny parametr cewki to indukcyjność, wyrażana w henrach [H]

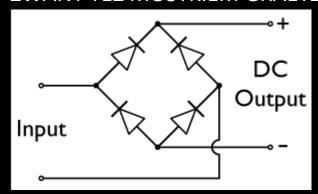
POŁĄCZENIE SZEREGOWE I RÓWNOLEGŁE DOKŁADNIE TAK SAMO JAK W OPORNIKU – pisze wam tak bo wystarczy ze nauczycie się jednego i będziecie to ogarniać

Transformator – układ dwóch cewek nałożonych na specjalny rdzeń (rdzeń transformatora). Służy do zamiany prądów (ampery) i napięć(wolty) w prądzie przemiennym. Nie zmienia on jednak częstotliwości(hz) tego prądu.

TU NIE MA POŁĄCZEŃ xD

Dioda – podstawowy ich cel to ukierunkowanie(prostowanie) przepływu prądu. Przepuszcza prąd w jedną stronę, ale w drugą stronę do blokuje.

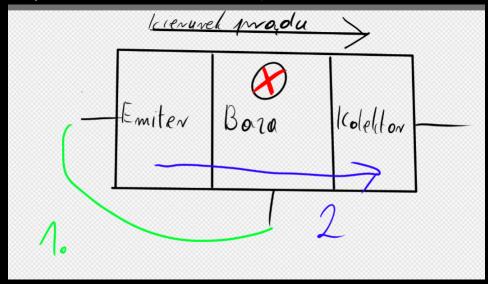
PAMIĘTAJCIE WAŻNY JEST PROSTY UKŁAD PROSTOWNICZY, ZWANY TEŻ MOSTKIEM GRAETZA

Rezonator kwarcowy – stabilizuje drgania w układach elektronicznych, aby były bardziej dokładne.

Teraz to chujostwo...

TRANZYSTOR BIPOLARNY – składa się z trzech części półprzewodnika (materiału który przewodzi prąd tylko w odpowiednich warunkach)

Baza działa jak blokada. Dopiero po przyłożeniu napięcia na linii emiter-baza, możliwy jest przepływ prądu na głównej linii emiter-kolektor

5. ASCII (teoria)

ASCII to standard kodowania znaków i symboli na bity. Początkowo standard przewidywał 127 znaków możliwych do zakodowania na 7 bitach. Po wprowadzeniu normy ISO 8859 zwiększono ilość bitów do 8, co w konsekwencji pozwala na kodowanie 255 znaków. Dodatkowo wprowadzone znaki to głównie znaki dekoracyjne i litery używane w różnych językach np. niemieckie um-lauty

(Akcja jest taka ze jak Pani na zdalnych uczyła wpisaywac np. a+225 to tak naprawdę 225 to kod ASCII na scharfes s - ß)

6. Obliczanie mocy, prawa ohma – FIZYKA Fizyka maj lov <33

Moc urządzenia wyrażamy w watach [W], i liczymy mnożąc napięcie [volty V] przez natężenie [ampery A]

P = U * | U - napięcie; I - natężenie ||

Prawo ohma mówi że natężenie prądu jest równe napięciu zmierzonemu na jego końcach.

U = I NIE UCZCIE SIĘ TEGO JA WAM TLUMACZYC CHCE

Nie pytajcie czemu, po prostu nauczcie się wzoru na moc i ostatniego na opór to dacie rade. Reszta informacji jest dla tychcpo chcą wiedzieć DLACZEGO

7. Jednostki informatycze i fizyczne (bit, bajt, megabajt, kibibit itd.) Daje wam tu tabelke z prezentacji Fastowicza

PAMIETAJ 1 BAJT TO 8 BITÓW

Przedrostki dziesiętne (SI)		Przedrostki binarne (IEC 60027-2)			
Nazwa	Symbol	Mnożnik	Nazwa	Symbol	Mnożnik
kilo	k	10 ³ =1000 ¹	kibi	Ki	2 ¹⁰ =1024 ¹
mega	M	10 ⁶ =1000 ²	mebi	Mi	2 ²⁰ =1024 ²
giga	G	10 ⁹ =1000 ³	gibi	Gi	230=10243
tera	Т	1012=10004	tebi	Ti	240=10244
peta	Р	10 ¹⁵ =1000 ⁵	pebi	Pi	2 ⁵⁰ =1024 ⁵
eksa (exa)	E	1018=10006	eksbi (exbi)	Ei	2 ⁶⁰ =1024 ⁶
zetta	Z	10 ²¹ =1000 ⁷	zebi	Zi	2 ⁷⁰ =1024 ⁷
jotta (yotta)	Υ	1024=10008	jobi (yobi)	Yi	2 ⁸⁰ =1024 ⁸

Teraz jak to przeliczyć?

Najpierw najprostsze (bajty na bity i odwrotnie) – czyli mnożysz albo dzielisz przez 8

$$3 \rightarrow b \rightarrow b \rightarrow B$$
 $58B = ?b \rightarrow 58b = ?B$
 $18 = 8b \rightarrow 58 = 7,25B$
 $58 \cdot 8 = 464b$

Teraz zamiana z jednostki dziesiętnej na binarną (np. kB na kiB)

46 kB → KiB 46 kB → kB
k to 10³ 46
$$\frac{2^{10}}{10^3}$$
 +66 1,02
Ki to 2¹⁰ = 46,92 kB
46 · $\frac{10^3}{2^{10}}$ = 46 · 0,97
= 44,62 kiB

TERAZ WAŻNE TRIKI:

-NAJPROŚCIEJ JEST PRZELICZAĆ MIĘDZY JEDNOSTAMI NA TYM SAMYM POZIOMIE, TZN. KILO NA KIBI, MEGA NA MEBI -JEŻELI MASZ DO PRZELICZENIA NA RAZ NA OBA SPOSOBY, NP. kb na KiB (czyli i bit/bajt, i te inne pierdoły) TO PROSNIEJ JEST NAJPIERW PRZELICZYC BIT/BAJT, A POTEM JEDNOSTKI INFORMATYCZNE

Gdzie spotykamy bity a gdzie bajty?

W bajtach wyznaczamy:

- -pojemności dysków i pamięci
- -prędkość dysków i urządzeń przenośnych np. pendrive W bitach najczęściej określane są:
- -prędkości przesyłu plików
- -pobieranie/wysyłania deklarowane przez dostawce łącza, bo liczba "wydaje się" większa

8. Systemy liczbowe, przeliczanie

PRZELICZANIE Z DZIESIĘTNEGO NA KAŻDY INNY Dzielenie w słupku, zczytujemy resztę z dzieleń, od góry

PRZELICZANIE Z KAZDEGO INNEGO NA DZIESIĘTNY Było coś tam z potęgami liczby 2/8/16

$$150^{3} = 13.16^{4} + 5.16^{1} + 1.16^{2}$$

$$16^{2} 16^{6} = 13 + 80 + 256 = 349$$

$$16^{1}$$

PRZELICZANIE BEZPOŚREDNIE Z BINARNEGO NA ÓSEMKOWY/SZESNASTKOWY

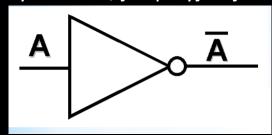
wkuwamy tabelke z liczbami binarnymi do 16, potem dzielimy sobie liczbe słupkami, w przypadku ósemkowego po trzy bity, w przypadku szesnastkowego w grupy po 4

9. Dodawanie I odejmowanie binarne

Ogólnie wykonuje się to dokładnie jak dodawanie/odejmowanie pisemne. Gdy dodajesz dwie jedynki, to w wyniku jeden, i jeden dalej. Pożyczanie w odejmowaniu działa tak samo. Poradzicie sobie :DD

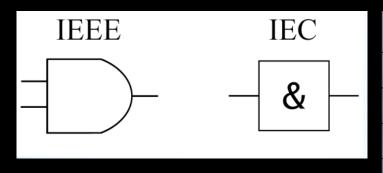
10. Bramki logiczne (schematy, tabelki wejść/wyjść) Mamy bramki podstawowe (NOT, AND, OR) oraz bramki złożone (NAND, NOR, XOR, XNOR) Każda ma inne wejścia i wyjścia

BRAMKA NOT – ma JAKO JEDYNA jedno wejście. Tworzy ona tzw. negację, po prostu odwraca sygnał wejściowy. Jak przyjmuje 1 to wychodzi 0, jak przyjmuje 0 to wychodzi 1

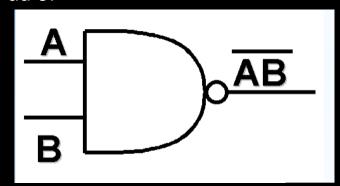
Wejście	Wyjście
1	0
0	1

BRAMKA AND – realizuje ona iloczyn logiczny. Jak sama nazwa wskazuje, aby bramka dała 1, zarówno pierwsze drugie wejście musi mieć stan 1.

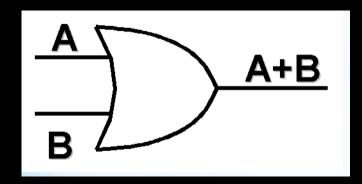
Wejście A	Wejście B	Wyjście Y
0	0	0
1	0	0
0	1	0
1	1	1

Bramka NAND – realizuje negacje iloczynu logicznego. Jest to po prostu bramka AND, z tym że wyniki są zanegowane, czyli odwrócone. Tym razem gdy oba wejścia będą miały 1, to bramka da 0.

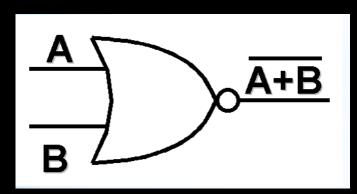
Wejście A	Wejście B	Wyjście Y
0	0	1
1	0	1
0	1	1
1	1	0

BRAMKA OR – realizuje sumę logiczną. Jak sama nazwa wskazuje, aby bramka dała na wyjściu wartość 1, potrzeba na wejściu jedno lub drugie wejście. Gdy będą oby dwa, to bramka też da stan 1

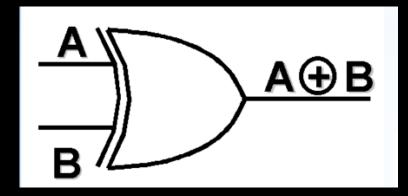
Wejście A	Wejście B	Wyjście Y
0	0	0
1	0	1
0	1	1
1	1	1

BRAMKA NOR – realizuje negację sumy logicznej. To samo co bramka OR, tylko odwraca wyniki na wyjściu.

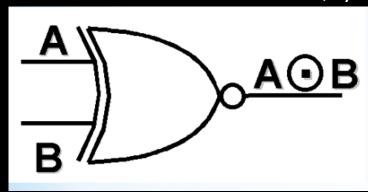
Wejście A	Wejście B	Wyjście Y
0	0	1
1	0	0
0	1	0
1	1	0

BRAMKA XOR – realizuje różnicę symetryczną(tak, ja też nie wiem co to). Bardzo podobna do bramki OR, jedyna różnica jest taka, że żeby bramka dała na wyjściu wartość 1, to na wejściu musi być DOKŁADNIE JEDNA wartość na 1. Gdy oba wejścia będą na 1, to wyjście = 0

Wejście A	Wejście B	Wyjście Y
0	0	0
1	0	1
0	1	1
1	1	0

BRAMKA XNOR – realizuje negacje różnicy symetrycznej. Ponownie jak zawsze w przypadku dopisku N- do bramki – bramka XNOR to to samo co bramka XOR, tylko ma odwrócone wyjścia.

Wejście A	Wejście B	Wyjście Y
0	0	1
1	0	0
0	1	0
1	1	1

11. Podstawowe prawa (algebra Boole'a, prawo de Morgana)
Tak naprawdę chuja wiem czego powinniśmy się tu nauczyć
To wszystko znamy z matmy:

*prawo przemienności mnożenia i dodawania:
$$A \cdot B = B \cdot A$$
 oraz $A + B = B + A$

*prawo łączności mnożenia: $A \cdot B \cdot C = A \cdot (B \cdot C) = (A \cdot B) \cdot C$

*prawo łączności dodawania: $A + B + C = A + (B + C) = (A + B) + C$

*prawo rozdzielności mnożenia wzgl. dodawania: $A \cdot (B + C) = A \cdot B + A \cdot C$

*prawo rozdzielności dodawania wzgl. mnożenia: $A + (B \cdot C) = (A + B) \cdot (A + C)$

NAJWAŻNIEJSZE chyba to te prawa de Morgana:

*prawa de Morgana: negacja sumy
$$\bar{A} + \bar{B} + \bar{C} = \overline{A \cdot B \cdot C}$$
 negacja iloczynu
$$\overline{A \cdot B \cdot C} = \bar{A} + \bar{B} + \bar{C}$$

I te reguly

*prawa pochłaniania:
$$A+A\cdot B=A \qquad A(A+B)=A \\ A+A\cdot \bar{B}=A \qquad A(A+\bar{B})=A$$
*reguły sklejania:
$$(A+B)\cdot (A+\bar{B})=A \\ (A\cdot B)+(A\cdot \bar{B})=A \\ A+\bar{A}\cdot B=A+B \\ \bar{A}+A\cdot B=\bar{A}+B$$

Tak naprawdę większość podstawowych tożsamości możemy wziąć na logikę:

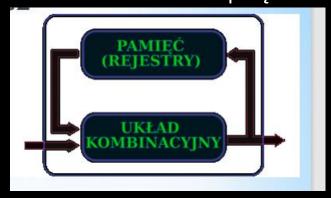
*podstawowe tożsamości:
$$A+1=1 \qquad A+\bar{A}=1 \\ A\cdot 0=0 \qquad A\cdot \bar{A}=0 \\ \bar{\bar{A}}=A \qquad A\cdot 1=A \\ A\cdot A=A \\ A\cdot B+A\cdot \bar{B}=A \\ A(\bar{A}+B)=A\cdot B \\ A+0=A \\ A+A=A$$

12. Układy cyfrowe

Układ cyfrowy to rodzaj układu elektronicznego, w którym jakieś stany wejść są zamieniane na jakieś stany wyjść. Najczęściej przyjmują dwa stany logiczne – 0 i 1, które odpowiadają napięciu 0-1V i 3-5V. Mamy dwa rodzaje układów cyfrowych:

-układy kombinowane – sygnały wyjściowe są zawsze niezmienne dla tego co mamy na wejściu, np. dla wejść 1 i 0 na wyjściu da ZAWSZE 1. WYSTĘPUJE ZJAWISKO HAZARDU. Przykłady układów kombinowanych: komutatory (multipleksery), konwertery kodów, bloki arytmetyczne (sumator, komparator, ALU)

-układy sekwencyjne – sygnały dla danych wejść za każdym razem mogą się różnić. Podobnie jak w maszynie enigmy, raz 0 i 1 da na wyjściu 1, a raz 0. Układy takie po prostu mają pamięć, która zmienia się i wpływa na to co dostaniemy na wyjściu kolejnym razem. Działa tu tzw. sprzężenie zwrotne:

Układy sekwencyjne dzielimy na asynchroniczne (działające natychmiast) i synchroniczne (działające na podstawie zegara)

13. Kodery, dekodery, transkodery Najpierw wam tu wrzucę kod 1 z 10 żebyście zrozumieli

Wartość dziesiętna	Wartość binarna	Kod 1 z 10
0	0000	000000001
1	0001	000000010
2	0010	000000100
3	0011	0000001000
4	0100	0000010000
5	0101	0000100000
6	0110	0001000000
7	0111	0010000000
8	1000	0100000000
9	1001	1000000000

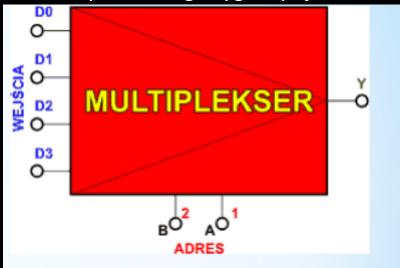
Kodery – to układ który posiada K wejść i N wyjść. Jego zadaniem jest zakodowanie informacji z kodu "1 z K", np. "1 z 10", na naturalny kod binarny.

Dekoder – to układ działający odwrotnie względem kodera. Jego zadaniem jest dekodowanie informacji z NBC na kod "1 z N"

Transkodery – ich zadaniem jest "przekodowanie" z jednego systemu kodowanie na drugi (poza kodowaniem 1 z N).
Przykładowo transkoder przekoduje nam NBC na system OCT, lub U2

14. Multipleksery, demultipleksery

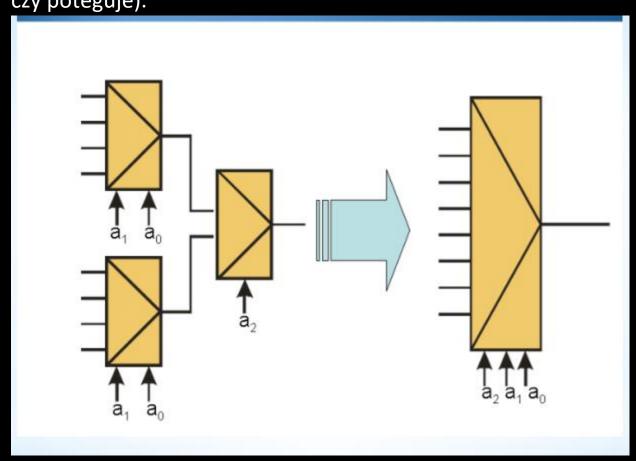
Multiplekser to inaczej selektor danych, ustala on wyjście, na podstawie kilku dostępnych wejść danych i wejść adresowych. Innymi słowy "wybiera" on sobie wejście na podstawie wejść adresowych, którego sygnał pójdzie do wyjścia.

Jeśli N to ilość wejść adresowych to 2^N to ilość możliwych wejść. 2 wejścia adresowe pozwalają nam wybrać spośród 4 wejść na dane, w zależności od kombinacji sygnałów na wejściach adresowych.

Demultiplekser działa bardzo podobnie, tylko na odwrót – na podstawie wejść adresowych kieruje dane z (JEDNEGO) wejścia danych do wybranego wyjścia. W tym wypadku nie wybiera się wejścia danych, tylko ich wyjścia – tam gdzie mają zostać "przekierowane".

Nieopłacalne jest projektowanie "od zera" MUX i DMUX z dużą ilością wejść adresowych. O wiele prościej jest łączyć mniejsze układy kaskadowo. Wtedy liczba możliwych wejść danych rośnie wykładniczo (nie pytajcie co to znaczy bo nie wiem czy się mnozy czy poteguje).

Możecie sobie wyobrazić że ten ze środka służy do wybrania spośród tamtych dwóch po lewej. A2 ustala czy pod uwagę bierzemy góry czy dolny MUX, a reszta wejść adresowych ustala już dane z nich ;D

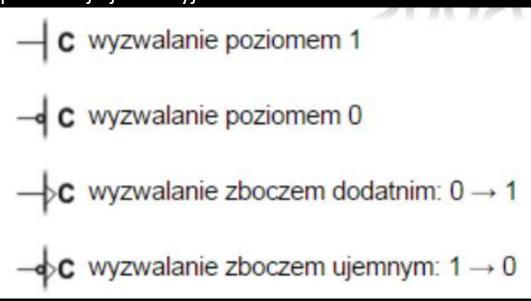
15. Przerzutniki

To układy które pozwalają zapamiętać 1 bit informacji. Mamy dwa rodzaje:

- -Asynchroniczne tutaj jest tylko przerzutnik rs (male litery)
- -Synchroniczne tutaj przerzutnik RS, D, T oraz J-K (duże litery)

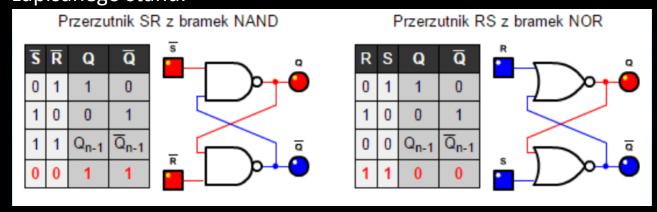
Każdy przerzutnik SYNCHRONICZNY musi zostać aktywowany (wyzwolony) wejściem zegarowym, jest kilka rodzajów tego wyzwolenia

- -wyzwoleniem poziomem 1 przerzutnik jest non-stop aktywny gdy wejście zegarowe jest w stanie wysokim
- -wyzwoleniem poziomem 0 przerzutnik jest non-stop aktywny gdy wejście zegarowe jest w stanie niskim
- -wyzwalanie zboczem narastającym (dodatnim) 0->1 przerzutnik aktywuje się tylko w chwili PRZEJŚCIA stanu niskiego na wysoki -wyzwalanie zboczem opadającym (ujemnym) 1->0 przerzutnik aktywuje się tylko w chwili PRZEJŚCIA stanu wysokiego na niski
- -wyzwalanie dwuzboczowe w momencie przejścia 0->1 przerzutnik wczytuje informacje z wejść, a w momencie 1->0 przekazuje je na wyjście. OZNACZENIA:

C bo to wejście zegarowe (clock)

Przerzutnik asynchroniczny rs (set-reset) – najprostszy przerzutnik. Przerzutnik posiada dwa wejścia R i S i dwa wyjścia Q i negacja Q. Przeciętny Ukrainiec zbuduje go za harnasia z dwóch bramek NAND lub NOR. Bramki połączone są sprzężeniem zwrotnym (wyjście jednej bramki połączone z wejściem drugiej, i na odwrót), co pozwala na "zapamiętanie i utrzymanie" poprzedniego zapisanego stanu.

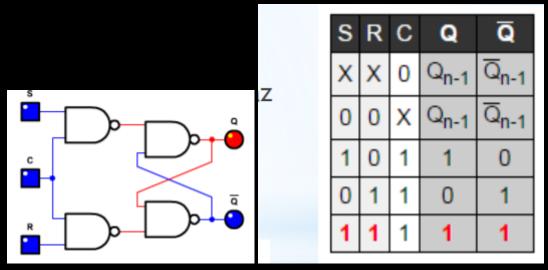

Zauważ że:

- -w konstrukcji z bramek NAND wejścia są zanegowane
- -w ostatnich przypadkach z tabeli pojawiają się tzw. STANY ZABRONIONE jest to stanowcza wada przerzutników tego typu, bo chuj wie co wtedy na wyjściu będzie. Legendy powiadają że wtedy china social creditsy spadną do 0 a dane z wyjść to data egzekucji ;DD W SKRÓCIE NIE WOLNO
- -w przedostatnim przypadku z tabeli mamy to smieszne Q_{n-1} oznacza to ze na wyjściu utrzyma się poprzedni stan przerzutnika.

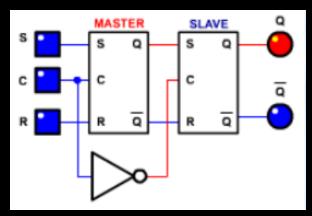
Przerzutnik SYNCHRONICZNY RS (reset-set) – ooo to już wyzsza szkoła jazdy. Pojawia się nam wejście zegarowe C, które określa nam kiedy przerzutnik "zczytuje" dane. NIE ZMIENIA TO FAKTU ZE SYGNAL NA WYJSCIA JEST PODAWANY NON-STOP, może on się tylko zmienić wtedy gdy mamy sygnał zegara.

- -Gdy wejście zegarowe ma stan 0, to NIE WAZNE co jest na R i S przerzutnik pamięta poprzednie stany.
- -Gdy wejście zegarowe ma stan 1, to dopiero wtedy wejścia R i S zaczynają mieć znaczenie i ustalać wartość przerzutnika. Buduje się go z 4 bramek NAND tym razem już wejścia odwracane nie są ;D

Ponownie masz tu STAN NIEDOZWOLONY – ktoś kiedyś taki otrzymał i bomba na hiroshime spadła, nie polecam.

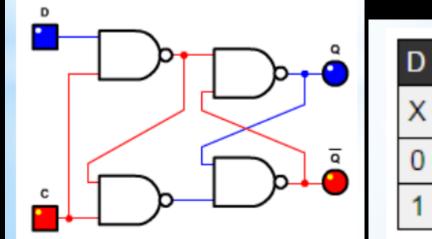
Spejclanym przerzutnikiem synchronicznym RS, jest przerzutnik RS WYZWALANY ZBOCZEM SYGNAŁU SEGAROWEGO. Buduje się go z dwóch przerzutników powyżej w konfiguracji MASTER/SLAVE i dodatkowo bramki NOT dla zegara C.

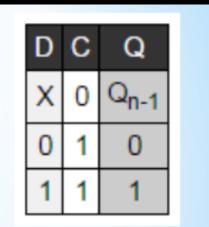

Taki układ bramek i przerzutników eliminuje nam możliwe zakłucenia w tym ZjaWiSkO HaZaRDu.

Przerzutnik D latch (zatrzask) – przerzutnik z jednym wejściem na dane D, wejściem zegarowym C, i wyjściami Q i negacja Q. Gdy:

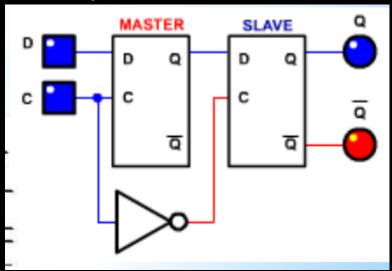
- -Zegar C jest na 0 przerzutnik utrzymuje zatrzaśnięte wcześniej informacje
- -Zegar C jest na 1 przerzutnik "kopiuje" stan z wejścia D i ustawia go na Q, następuje "zatrzaśnięcie" informacji na "przyszlosc" Przerzutnik taki buduje się z 4 bramek NAND tak o:

Zauważ, że nie ma tu STANU ZABRONIONEGO, co jest ogronym osiągnięciem. Podobno Fastowicz porównuje je do lądowania na księżycu.

Przerzutnik D wyzwalany zboczem sygnału zegarowego jest bardzo podobny do tego samego przerzutnika RS, zmienia swój stan tylko w chwili zmiany sygnału zegarowego (0->1 lub 1->0). Buduje się go z dwóch przerzutników D w MASTER/SLAVE i bramki NOT

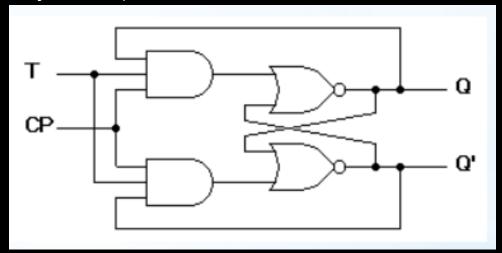
Przerzutnik T (Toggle flip-flop) – to przerzutnik z jednym wejściem T wyzwalany zboczem sygnału zegarowego C i dwoma wejściami JAK ZWYKLE.

Gdy przerzutnik zostanie wyzwolony (C=1):

Gdy T=0 – przerzutnik zachowuje swój poprzedni stan

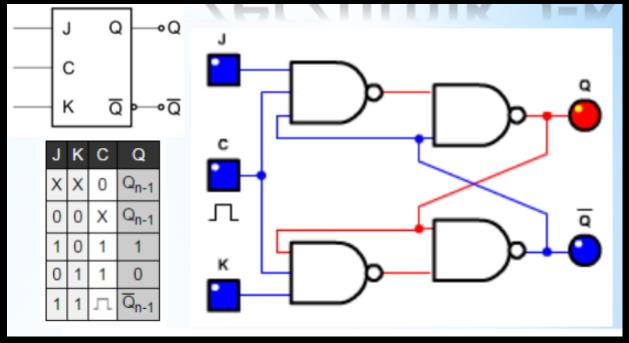
Gdy T=1 – przerzutnik zamienia stan wyjściowy na przeciwny.

Buduje się go w pojebany sposób z dówch bramek AND (3 wejścikowe) i dówch NOR

Więc jak zobaczysz pojebany schemat którego nie rozumiesz to to najpewniej przerzutnik T

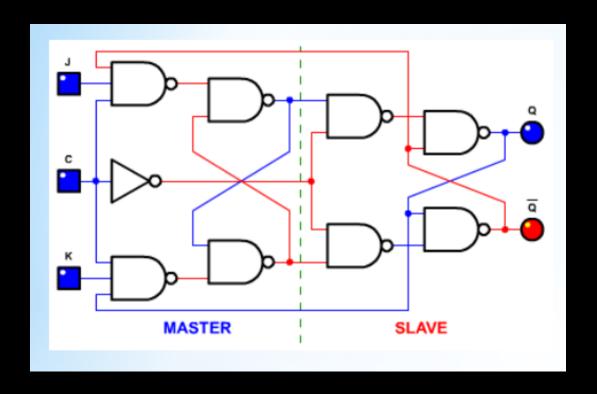
Przerzutnik J-K (J-K flip flop) – najbardziej pojebany a zarazem uniwersalny przerzutnik. Budujesz go z 4 bramek NAND (dwie trójwejściowe). Ma on dwa wejścia sterujące J i K, wejście zegarowe C, i wyjścia Q i negacja Q. Zależność wejść i wyjść jest bardzo podobna co w przerzutniku RS, różnica to brak statnu niedozwolonego.

Różnica jest taka że w wypadku jak J i K = 1, to dochodzi do sprzężeń wyjść z wejściami, co powoduje zmiane stanu przerzutnika na przeciwny.

Przerzutnik J-K MASTER/SLAVE – no to już black magic. Zbudowany z 8 NAND i 1 NOT. Dwa układy J-K w konfiguracji matser/slave tworzy się po to aby odpowienio dobrać czas trwania impulsu zegara C. Jak każdy master/slave, tak i ten przerzutnik jest wybudzany zboczem zegara. Gdy zegar jest na 1 lub 0 to gowno się dzieje, dzieje się tylko w momencie PRZEJŚĆ między tymi stanami.

A jak już się uda i zegar aktywuje nam cały przerzutnik, to jest on kontrolowany wejściami J i K tak jak zwykły J-K.

16. Liczniki

Licznik to układ co zlicza impulsy i zapisuje ich liczbę. Liczniku buduje się z przerzutników. Liczba przerzutników definiuje maksymalną liczbę N, do której licznik może doliczyć – jest to 2ⁿ gdzie n to liczba przerzutników.

Podział liczników na pojemność: -liczące do N - licznik zlicza tylko do N impulsów i pozostaje w ostatnim stanie, nowy cykl rozpoczyna się po zresetowaniu licznika

-liczące do MODULO z N – licznik zlicza do N impulsów, po czym następny impuls to reset licznika i rozpoczęcie liczenia od nowa. Mogą być stosowane jako dzielniki częstotliwości.

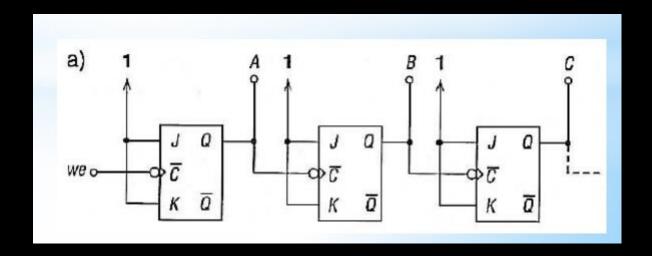
Podział liczników na typ:

-synchroniczny – impulsy są podawane jednocześnie na wejścia zegarowe wszystkich przerzutników. Brak odstępów czasowych. -asynchroniczny – impulsy są podawane tylko do wejścia zegarowego pierwszego przerzutnika. Możliwe zróżnicowanie czasowe.

Podział liczników na typ cyklu:

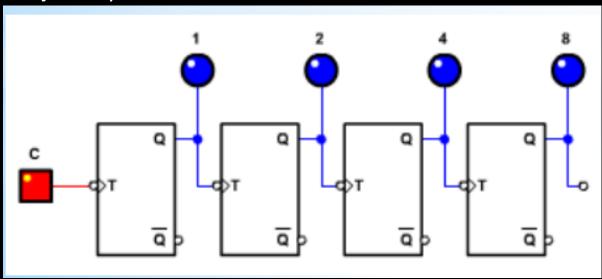
- -stałej długości cyklu; -zmiennej długości cyklu (programowalne) Podział liczników na kierunek zliczania:
- -jednokierunkowe liczące do przodu
- -jednokierunkowe liczące wstecz
- -dwukierunkowe rewersyjne, dodają i odejmują

Licznik asynchroniczny na przerzutnikach J-K Zbudowany z dwójek liczących, licznik zbudowany z 3 przerzutników ma długość 2³ czyli 8. Zlicza on w kodzie 124 – najmłodszy bit po prawej.

Licznik asynchroniczny na przerzutnikach T

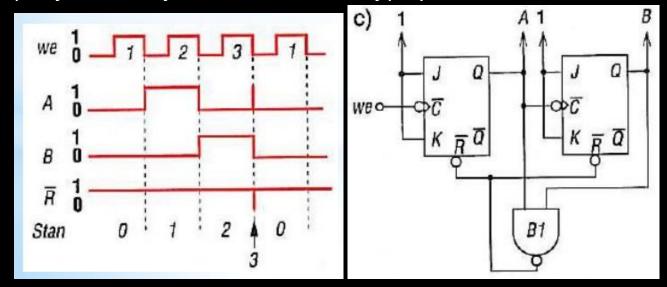
Budujemy go tak aby wejście Q pierwszego przerzutnika łączyło się z wejściem T następnego. Ze względu na kaskadową budowę, czasy zmian kolejnych przerzutników są różne – stan licznika ustawi się dopiero wtedy gdy wszystkie przerzutniki "sprawdzą" swoje stany.

Projektowanie liczników MODULO N Liczniki które są wielokrotnością liczby dwa buduje się dodając kolejne dwójki liczące (przerzutniki) do szeregu. Gdy jednak

chcemy zbudować licznik innej długości pojawia się problem. Mamy dwa wyjścia:

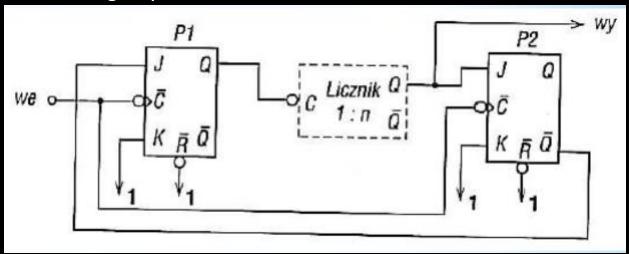
-zrobienie licznika dłuższego niż potrzeba, i dodanie do niego specjalnego dekodera podłączonego do wejść przerzutników, który zresetuje je, gdy będą w odpowiedniej konfiguracji. Gdy na wyjściu bramki logicznej pojawi się sygnał zerujący to układ przejściowo wejdzie w stan N. Poniżej przykład licznika modulo 3:

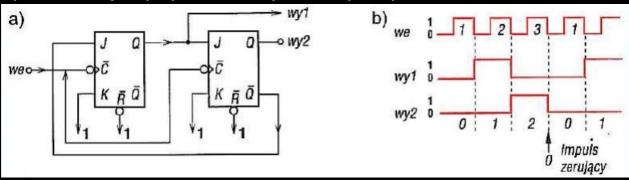
Stan licznika "3" utrzymuje się tylko przez ułamek sekundy bo przerzutniki są od razu zerowane przez dekoder który się aktywował.

- Druga metoda polega na zastosowaniu ogólnego schematu realizacji dzielników asynchronicznych modulo 2n-1. Gówno z tego

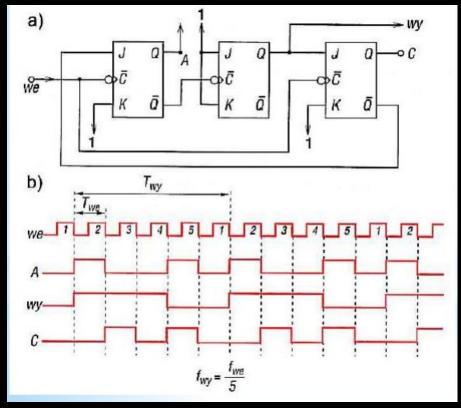
rozumiem nie wiem jak wy widzowie ;DD Schemat ogólny:

I podobnie jak poprzednio tylko innym sposobem – modulo 3:

Modulo 5:

Dzielniki częstotliwości

Przez "częstotliwość" rozumiemy to jak często pojawiają nam się impulsy (przejścia sygnału 0->1->0) w danej jednostce czasu (najczęściej sekunda). 1hz = 1 impuls na 1s.

Dzielnik częstotliwości to układ który dzieli nam częstotliwość bazową przez N – po prostu generuje jeden impuls wyjściowy na każde N impulsów wejściowych. Wykorzystuje się je do obniżania częstotliwości rezonatora kwarcowego, żeby np. mierzyć czas.

Liczniki synchroniczne

W liczniku asynchronicznym przerzutniki są sterowane wyjściami przerzutników poprzedzających. Powoduje to, iż stan licznika nie ustala się od razu, lecz kolejno na poszczególnych przerzutnikach z opóźnieniem. W przypadku dużych częstotliwości zegara może to powodować problemy i przekłamanie licznika.

Z tego powodu zaprojektowano liczniki synchroniczne, w których przerzutniki zmieniają swój stan jednocześnie z taktem zegarowym. Licznik synchroniczny posiada sieć logiczną, która steruje odpowiednio wejściami przerzutników na podstawie stanów ich wyjść. Sygnał zegarowy doprowadzany jest do każdego przerzutnika, zatem zmiana stanów będzie odbywała się wg napływających taktów zegarowych. Liczniki synchroniczne można zbudować z przerzutników typu J-K lub D flip flop (nie wiem co to za gówno XDDD)

17. Rejestry

To układy cyfrowe mające za zadanie zapamiętanie określonej porcji bitów danych (bity rozumiane jako impulsy). Stosuje się je tam, gdzie powstaje potrzeba chwilowego przetrzymania jakieś porcji bitów.

Rodzaje rejestrów:

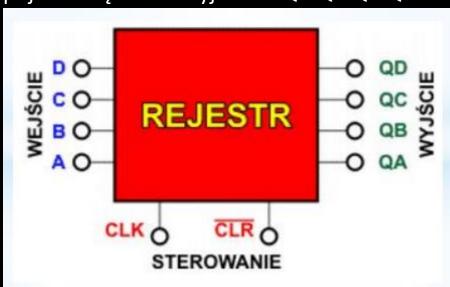
- -szeregowe przesuwne (SISO Serial Input Serial Output) stosowane do okmunikacji urządzeń o różnej prędkości lub sposobie przetwarzania informacji.
- -równoległe (PIPO parallel input parallel output) stosowane jako układy pamięciowe o małej pojemności.
- -szeregoweo-równoległe SIPO
- -równoległo-szeregowe PISO

Każdy rejestr charakteryzuje:

- -długość równa ilości zastosowanych przerzutników n
- -pojemność równa 2ⁿ
- -szybkość pracy

Rejestr równoległy:

W momencie sygnału zegarowego CLK informacje z wejść A B C D są zapisywane do rejestru. Informacja zapisywana w rejestrze pojawia się też na wyjściach QA QB QC QD.

Gdy sygnał zegarowy znów będzie mieć stan niski, to przerzutniki "dezaktywują się", a na wyjściach rejestru pozostaną ostatnio zapisane informacje.

Rejestry szeregowy możemy zbudować z przerzutników typu J-K lub D flip-flop.

Rejestry przesuwające:

Rejestr przesuwający (ang. shift register) jest rejestrem zbudowanym z przerzutników połączonych ze sobą w taki sposób, iż w takt impulsów zegarowych przechowywana informacja bitowa przemieszcza się (przesuwa) do kolejnych przerzutników.

Rejestr przesuwający może być zbudowany z przerzutników RS, J-K i D flip-flop

18. Płyty główne (kocham mostek polnocny ogl)
Płyta główna to podstawowy element komputera, który łączy ze sobą wszystkie pozostałe komponenty, pozwala im na wymianę informacji między sobą, a także doprowadza do nich zasilanie.

Ciekawą analogią do komputera jest anatomia człowieka, i będę się do tego odnosić. Płyte główną można przyrównać do układu krwionośnego i nerwowego (wymiana informacji i energia).

Całej budowy płyty nie będę wam tu wrzucać ale te najważniejsze trzeba:

1) Chipset (tak kurwa zestaw chipów)
W skrócie chipset kontroluje komunikacje z WSZYSTKIM KURW
(Urządzenia wyjść wejść, układ super I/O, komunikacja z
dyskami, BIOS'em, komunikacja procesora i kart rozszerzeń). No
kurwa wszystko. Kontroluje przepływ informacji przez
magistrale.

CHIPSET OKREŚLA TEŻ KOMPATYBILNOŚĆ INNYCH KOMPONENTÓW W PC – no nie wrzucicsz kurwa do intelowskiego chipset b660 procka amd threadrippera.

Edit: Fast na powtórzeniu wspominał o mostkach północnych i południowych więc dodaję: Chipset kiedyś dzielił się na dwa układy (zestaw chipów idioto):

-mostek południowy - odpowiedzialny za kontrole urządzeń

wejść/wyjść, komunikacja z dyskami, BIOS'em i układem super I/O

-mostek północny - umożliwia wymianę informacji kart rozszerzeń, procesora i innych komponentów. Kontroluje przepływ informacji przez magistrale

- 2) Sekcja zasilania procesora (sekcja VRM)
 Twój stary wpadł na pomysl żeby zasilacz dawał procesorowi
 zasilanie 12V. Ewidentnie woli dobrze przypieczone.
 A tak na serio... sekcja zasilania procesora obniża i stabilizuje
 napięcie do odpowiednich wartości dla procesora. Każdą sekcje
 charakteryzuje liczba FAZ. Im więcej tym lepiej. Faza to taki
 pojedynczy stabilizator, i im wiecej tego gowna tym lepiej bo
 można tyle samo roboty lepiej podzielic. Nie wiem to chyba
 jakis glowny bohater z mocą przyjaźni w bajce disneya.
 Liczbe faz przedstawia się jak: sekcja zasilania 8+2 fazy
 8 to fazy dla procesora
 2 to fazy dla kontrolera pamięci
- 3) BIOS i UEFI podstawowe systemy pozwalające na podstawową konfiguracje komputerów w komputerze. Zarówno bios i uefi pośredniczy w komunikacji między systemem a komputerem.

Różnica taka że BIOS był środowiskiem tekstowym (kocham cmd i terminal), a UEFI było graficzne, pozwalało na obsługe myszy i dyski > 2TB.

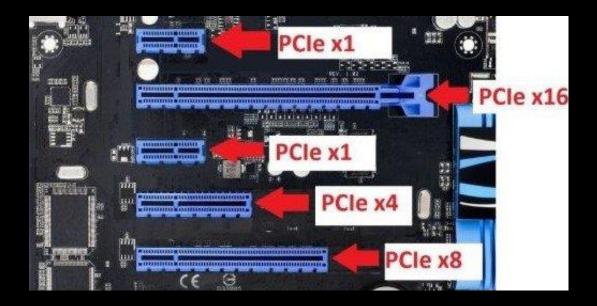

Na górze BIOS od AMI, na dole UEFI od Asus'a

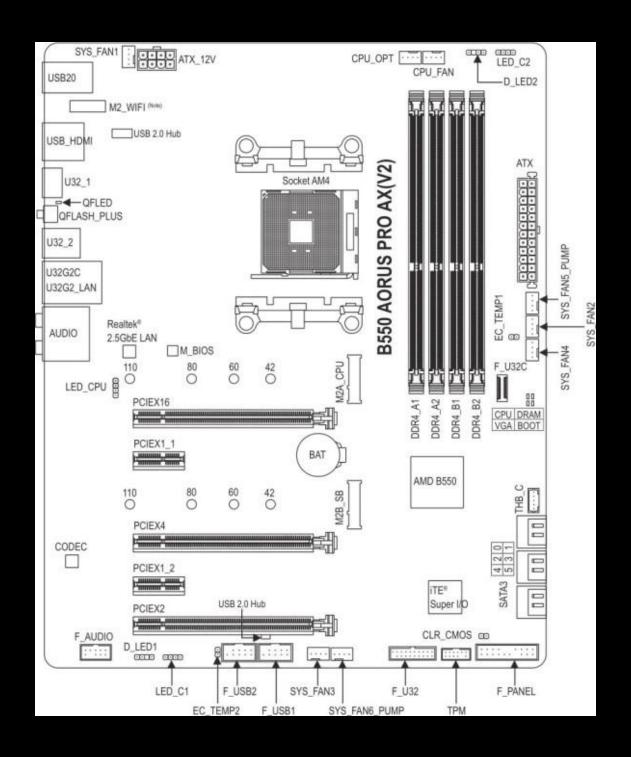
- 4) Magistrale wiedzcie tylko że:
 - Intel ma QPI (quick path interconnect) łączy procka i chipset AMD ma HT (Hyper transport) to samo co wyżej I że było PCIe (PCI express):
 - -Wersja 4.0 ok. 2GB/s na pojedynczej linii
 - -Wersja 5.0 nowość w intel 12gen 4GB/s na 1 linii

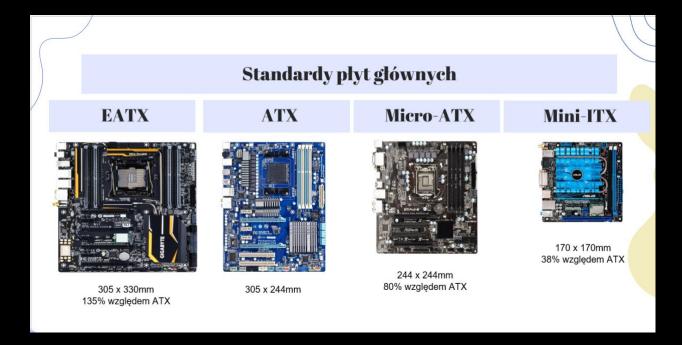
Pamietaj ze to gowno się jeszcze mnozy i może mieć wiecej linii

Inne mniej potrzebne komponenty możesz sobie znleźć na prezentacji.

Jak umiesz rozpoznać choć część z komponentów płyty to może zdasz

Wpływ płyty głównej na wydajność i gaming:

Wpływ płyty głównej na wydajność zależy głównie od przepustowości znajdującego się w niej chipsetu. Im nowocześniejsza płyta główna tym komponenty które potrafi obsłużyć też będą nowszej generacji.

Najlepsza budżetowa czy najgorsza ze średniej półki?

Wybór zależy od naszych planów dotyczących komputera. Płyta ze średniej półki może mieć mocniejszy chipset, pomoże to w przyszłej rozbudowie komputera.

Z kolei elementy najlepszych płyt budżetowych mogą mieć lepszą jakość.

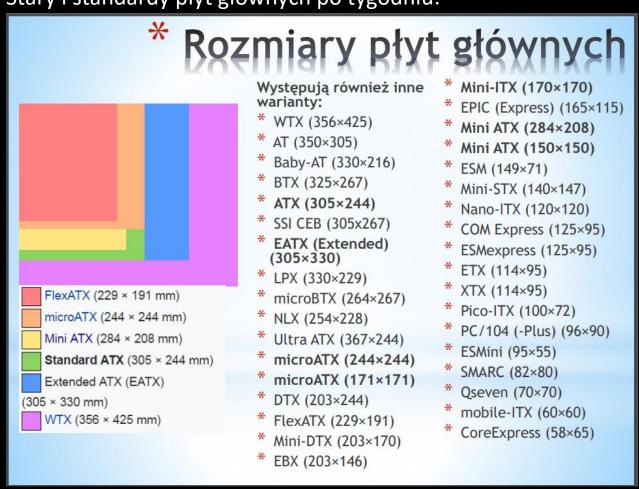
19. Płyty główne od Fasta

Na pierwszym slajdzie opisywal komponenty w komputerze ale to mam nadzieje ze znasz, jak nie to confij się do 1 klasy bo przypal

Historyczne pierdolenie zaczynamy od pierwszego Polskiego komputera – 16 bitowej bestii – K202. Chyba nie musicie za dużo o nim wiedziec także dodam ze Jacek Karpiński go zrobił.

Stary:

-Nie chce 25 standardów płyt głównych Stary i standardy płyt głównych po tygodniu:

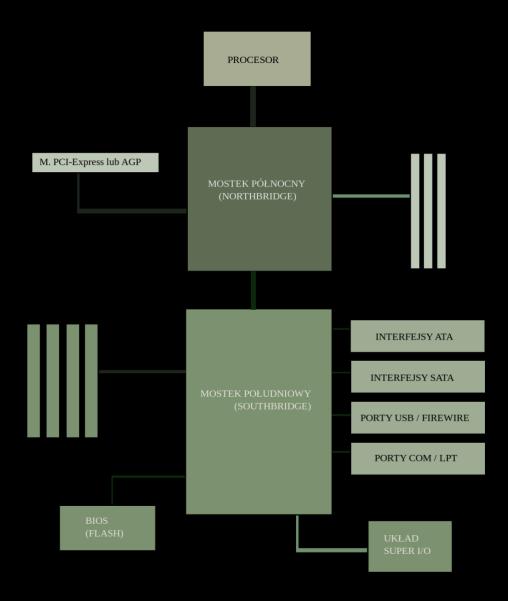
Nie a tak na serio...

Tu macie imo te najważniejsze standardy

Standard ATX	305x244
Extended ATX	305x330
MicroATX	244x244
Mini ATX (1)	284x208
Mini ATX (2)	150x150
Mini ITX	170x170

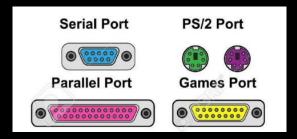
Te najczęsciej spotykane zaznaczyłem kolorkiem. Mini atx'y są rzadziej spotykane i na dodatek mają dwa różne wymiary.

Edit 2: Fastu wspominał też o schemacie blokowym – więc macie

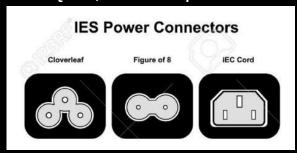
20. Porty i ich oznaczenia

Ogólnie jest tego w chuj i jeszcze troche, i nie wiem czy nie lepiej po prostu Fasta prezentacje przekleić, ale tam sporo rzeczy jest chaotycznych i się powtarza – więc to przekleje (XD), i ładnie poukładam, powiem na co zwracać uwagę

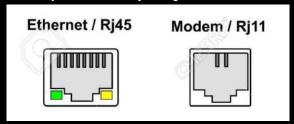

Z tego to pamiętajcie że ważne są kolorki – i żeby nie pomylić Serial

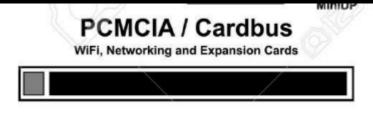
Port z VGA – VGA ma 3 rzędy pinów, na dodatek Gameport na piny na złączu, VGA na przewodzie.

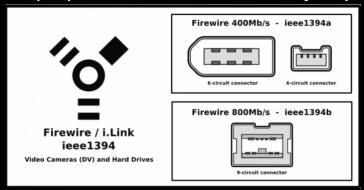
To to pamiętajcie ze po prostu złącza zasilania – w typowym kompie mamy złącze IEC

Tego chyba wam przedstawiać nie muszę.

To po prostu wiedzcie że istnieje, tyle wam starczy XDDD

O Firewire lubią pytać – zarówno w kontekście samego portu jak i jego nazwy – IEEE1394. Warto zapamiętać, ważne złącze

Złącza audio to chyba znacie – kolorów CHYBA pamiętać nie musicie

O eSATA i SATA będzie jeszcze przy dyskach, ale wiedzcie ze eSATA jest fizycznie zintegrowany z USB.

Jeśli chodzi u usb to jest to jedno wielkie pomieszanie z poplątanym – jakiś czas temu pojawiło się nowe nazewnictwo wersji

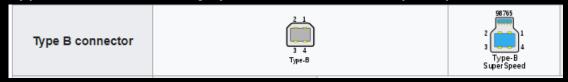

Pojebane

Dodatkowo nie pomaga miliard wersji fizycznych złącza:

Typ A – to co zwykle masz w kompie – czarne 2.0 i niebieskie 3.0

typ b – osobiscie się tylko w drukarce z tym spotkalem

typ c – chyba kojarzysz – nowe komputery i smartrfony mini a – ?

mini b - ??? mini ab - !?!?

Mini-A connector	_	12345 nnann Mini-A		
Mini-B connector	_	12345 Mini-B		
Mini-AB connector		_	123 45 Mini-AB	

micro – kiedys było w smartfonach – ogolnie chujowe zlacze bo się szybko rozpierdalalo

W wersji usb 3.0 się troche zmienilo – wyglada jeszcze bardziej jakby się mialo rozjebac po 5 minutach

Tym sposobem dochodzimy do ostatniej kategorii – złącz video DVI komentować nie będę – sam nie potrafie zapamiętać jego wersji – wy tez chyba nie musicie

DVI Type	Connector	Signal Type	Max Resolution	Bandwidth
DVI-D Single Link	-∭ ∭	Digital	1920 x 1080	4.59 Gbps
DVI-D Dual Link	—	Digital	2048 x 1536	9.9 Gbps
DVI-I Single Link	-	Digital/Analog	1600 x 1200	4.95 Gbps
DVI-I Dual Link	÷	Digital/Analog	2048 x 1536	9.9 Gbps
DVI-A Analog	# #	Analog	1920 x 1080	

VGA (inaczej D-SUB) to to niebieskie złączę tak samo chujowe i satre jak DVI.

Dwa bardziej teraźniejsze porty to HDMI i DisplayPort.

HDMI w najnowszej wersji 2.1 uciągnie 10K w 120hz, dodatkowo potrafi przesyłać dźwięk, ale jest na patencie.

DisplayPort w wersji 2.0 poradzi sobie w 16K przy 60hz, dodatkowo nie jest chroniony patentem, ale nie przesyla dzwieku

Ogólnie potezne złącza, i chyba jedyne sensowne w 2022.

21. Procesory

Jedną z kluczowych cech procesora jest długość słowa, której on używa w operacjach. Czyli ile bitów w skrócie.

Procesor 64 bitowy ma długość słowa 64 bity. Kurwa 1=1

Kolejna cecha to częstotliwość taktowania. Jest to ilość operacji które jest w stanie wykonać JEDEN RDZEŃ w ciągu sekundy. Procesor o taktowaniu 5Ghz wykona 5mld operacji na sekunde na jednym rdzeniu. Jak ma np. x rdzeni to ilość operacji wzrasta x razy

Dobra to jak już sobie kupisz bestie threadrippera 64 rdzenie to trzeba ją gdzieś wsadzić – NA PRZYKŁAD DO SOCKETU Mamy dwa rodzaje gniazd (socketów):

- -Z pinami na płycie LGA głównie stosowane przez Intela
- -Z pinami na procku PGA teraz można głównie spotkać u AMD w sockecie AMD

Socket określa jakie procesory możemy do płyty wsadzić Nie wrzucisz chyba pentiuma na gniazdo threadrippera.

- -Najnowsze sockety Intela LGA 1700, LGA 1200, LGA 2066*
- -Najnowsze sockety AMD AM4, wkrótce AM5, sTRX4
- * LGA 2066 to socket intel serii x odpowiednik threadripperów, ale ostatnie procki z tej serii były w 2019 więc to gwiazdkuje

Procesory są najczęsciej wykorzystywane jako urządzenia wbudowane, np. w inteligentnych telewizorach, pralkach, samochodach idp. Tylko 5% procesorów to te do kompów. Procki od Intela:

- i9 chlopie to ma wiecej rdzeni niż ty chromosomów
- i7 dobra z tym już możesz rywalizować na ilość
- i5 podobo jeden z najlepszych stosunków jakość/cena
- i3 idealnie do biura i internetu.

Pentiumy i Celerony uznaje za procesory chuj wie dla kogo bo są zbyt wolne i pocą się przy Windowsie

Procki od AMD:

Ryżen 9 – analogia do i9 – ale ma WINCYJ RDZYNIUF

Ryżen 7 – analogia do i7 – fajny dla graczy, radzi sobie w obróbce foto/video, tańszy od R9 i i9, ale za to troche slabszy.

Ryżen 5 – analogia do... kurwa nie chce mi się. Fajny stosunek cena/jakość, dobry dla graczy i półprofesjonalistów.

Ryżen 3 – troche mniej WINCYJ RDZYNIUF, ale nadal sobie nieźle radzi, odpowiednik i3, nadaje się co najwyżej do office 365, ewentualnie LOL'a i CS'a.

Są jeszcze athlony, ale to tyle co można o nich powiedzieć, NO KURWA SĄ I TYLE, nie wymagaj od nich więcej.

Z serwerowego gówna masz jeszcze ZIJONY od intela (Xeon), i serie Epyc od AMD.

Ogl procki serwerowe są o tyle lepsze od zwykłych że:

- -są wydajniejsze od zwykłych muszą przetwarzać więcej niż inne
- -dobrze zarządzają energią i są przystosowane do pracy 24/7
- -Potrafią obsłużyć więcej GB ramu niż ty dysk masz.
- -Często można ich używać do tzw. multiprocesorowości (kilka procków w jednym kompie).

Najważniejsze parametry procesorów:

- -Rdzynie pojedyncze jednostki wykonawcze
- -Taktowanie bazowe i Turbo (boost) określa maksymalną ilość opercji bla bla MÓWIŁEM O TYM NA GÓRZE DEBILU
- -Pamięć podręczna piekielnie szybka (chyba czarna) pamięć wbudowana w procesor. Przechowuje najważniejsze dla procesora dane. Nowe procki posiadają 3 poziomy tej pamięci L1, L2, L3
- -Architektura z każdą generacją producent dodaje jakieś usprawnienia, więc jeśli możemy to bierzemy nowszą.
- -Odblokowany mnożnik możliwość podkręcania procka, czyli OverClockingu.
- -kontroler pamięci RAM lepsze procki mają 2- lub 4-kanałowy. Wiecie... dual chalnnel, quad channel
- -Magistrala kiedyś FSB i DMI dla większości procków. Dziś QPI (Quick path interconnect) dla Intela i HT (Hypertransport) dla AMD.
- -TDP tak naprawdę to pomiar maksymalnej ilości ciepła generowanej przez procesor. Intel i AMD definiują to sobie inaczej -Intel maksymalny realny pobór mocy (możliwy do osiągnięcia)
- -AMD wartość szczytowa trudna do osiągnięcia w rzeczywistości. AMD podchodzi do tego typowo teoretycznie, i ich wartości są troche zawyżone względem Intela.

Meltdown i Spectre – to były takie dwie w chuj niefajne luki zabezpieczen w procesorach. Nie będę się o tym jakos specjalnie rozpisywal ale w skrocie trzeba:

- -Luka meltdown dotyczyła pamięci w buforze, do której można było mieć dostęp
- -Spectre polegał na możliwości odczytywania danych z innych procesów. Przykładowo masz stronę w google, która mogła

odczytać dane z procesu np. worda z dowodami na to ze hitler nie wiedzial. Nie fajen.

Litografia - to proces technologiczny, który dąży to zmniejszenia zapotrzebowania energetycznego i ilości wydzielanego ciepła przez procesor. Jednostka to NANOMETRY

Nie mylic z niutono-metrami :DDD

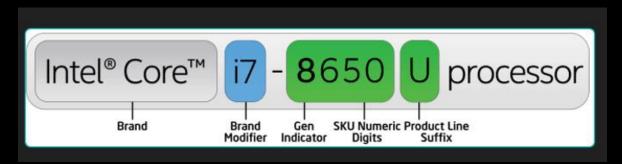
Generalnie im nizsza litografia tym lepiej – mniejszy pobór mocy i wydzielane ciepło, i można więcej upchać do procka bo elementy mniejsze.

Jednostki litografii AMD i Intela są różne – 10nm u intela to nie 10nm w AMD.

Jak przebiega fotolitogafia? No kurwa FOTO debilu. bierzesz se wafla, tylko go nie wpierdalaj bo krzemowy na niego wpierdalasz fotorezyst – taka emulsja ŚWIATŁOczuła, i w wybranych punktach napierdalasz laserem i powstaja scieżki. EZ?

Overclocking – zwiększanie wydajności procesora poprzez podnoszenie taktowania na rdzeniach i napięcia. OC najczęściej robi się w BIOSIE/UEFI

Teraz trochę zabawy z painta. Macie tu najważniejsze oznaczenia procesorów Intela i AMD.

K – oznacza odblokowany mnożnik procesora, a więc możliwość podkręcania procesora.

- T oznacza niższy pobór mocy i mniejszą wydajność.
- U oznacza procesor ultraniskonapięciowy.
- G oznacza, że zawiera zintegrowany układ graficzny. Dotyczy procesorów dla urządzeń przenośnych. Cyfra przy tym oznaczeniu określa moc iGPU.
- F oznacza procesor bez zintegrowanego układu graficznego.

AMD:

X – oznacza podwyższoną wydajność (taktowanie) względem modelu bez tego symbolu.

U – jest używane do oznaczenia niskonapięciowych procesorów mobilnych.

G – oznacza, że jest to APU (ang. <u>Accelerated</u> Processing Unit), które składa się z procesora i zintegrowanego układu graficznego.

H – pełnonapieciowy procesor do laptopa o wyższej wydajności niż jednostki U.

22. Procki od FASTA

Zasada działania procka:

- A) Kod programu gromadzi się w kolejce i czeka na wykonanie
- B) Kod trafia do układu IU, który jest DEKODEREM, i tłumaczy kod na instrukcje procesora.
- C) Rozkodowane informacje trafiają potem do układu wykonawczego ALU lub FPU.
- D) Wynik trafia do AU i MMU.

 IU – Dekoder instrukcji. Zawiera dodatkowo pamięć ROM ze słownikiem instrukcji.

ALU – jednostka artymetyczno logiczna – układ odpowiedzialny za (na zgadnij kurwa) – obliczenia artymetyczne i operacje logiczne.

FPU – koprocesor artymetyczny – układ wspomagający ALU w operacjach ZMIENNO-PRZECINKOWYCH, ale też może pomagać w dzialaniach na liczbach calkowitych.

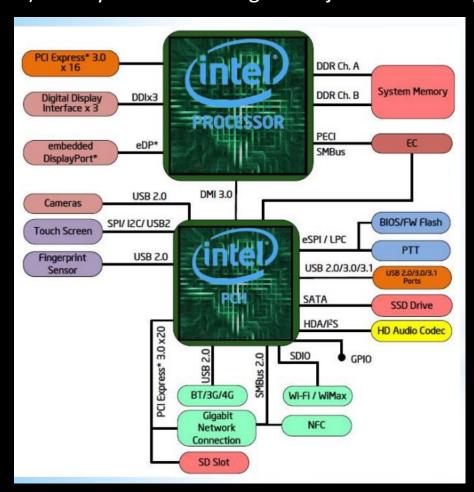
AU – to gówno nie mam pojęcia do czego służy ale podobno liczy adres i jest połączony z MMU – układem zarządzającym pamięcią.

Częstu ALU i FPU są łącznie nazywane EU (execution unit)

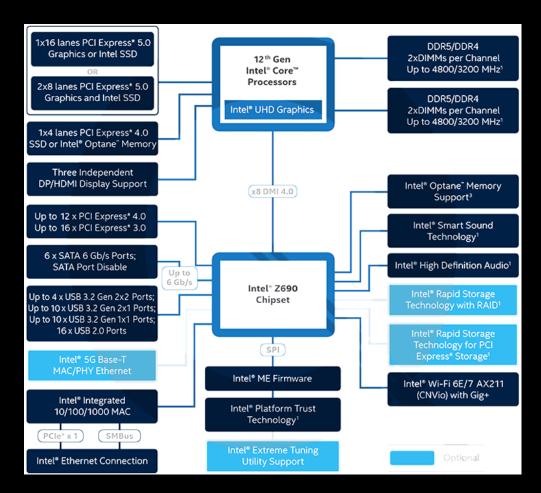
To chyba najważniejsze rzeczy z prezentacji Fasta, starałem się nie wrzucać np. odczytywania nazwy starego FX'a, ani powtarzania się informacji z prezentacji od klasy. Pominąłem podział procesorów ze względu na architekture, więc warto to sobie przeczytać żeby coś więcej wiedzieć.

Ano dorzucam jeszcze schemat blokowy procka bo o tym wspominał:

A) Starszy schemat do 7 generacji – od fasta więc może się trafić

Nowszy 12 gen

23. Pamięć RAM

Pamięć RAM to Random Access Memory – czyli pamięć o swobodnym dostępie (chuj wie czemu nie losowym). Jest to szybki nośnik pamięci, który procesor używa do przechowywania potrzebnych mu danych i informacji. Przez to jest tez nazywana czasami pamięcią operacyjną.

Podziały pamięci ram:

SIMM – piny z jednej strony

DIMM – piny z dwóch stron

SO-DIMM – piny z dwóch stron, pamięć do laptopów (mobilna)

SIMM to jakies stare gówno miało 72 piny – nie wiem czy musicie wiedziec ile miał pinow ale pamietajcie ze malo.

SO-DIMM w zależności od typu mają różne ilości pinów, tu macie najważniejsze:

- -204 piny dla so-dimm ddr3
- -240 pinow dla so-dimm ddr4

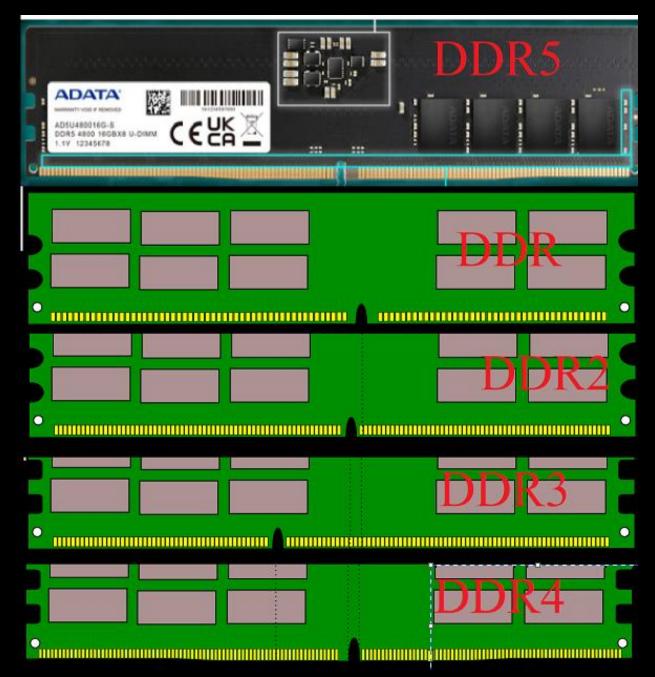
DIMM – tak samo w zalenosci od typu:

- -SDR 168 pinów
- -DDR 184 piny //niekoniecznie trzeba znać
- -DDR2 chuj w to znac nie musicie
- -DDR3 240 pinów
- -DDR4 i DDR5 288 pinów

SDR (single data rate) – pamięć wyzwalana 1 zboczem zegara – o czym ty do mnie mówisz? No zegar pamięci ram to po prostu szybki sygnał zmieniający się z 0 na 1 i z 1 na 0 cnie. No to w trakcie 1 cyklu, stan WZRASTA do 1, i SPADA do 0. W pamięci SDR kotrolorer korzysta tylko z jednego z tych zboczy.

Pamięci DDR (double data rate) są wyzwalane na oba te zbocza, więc w stosunku do SDR mogą być dwa razy szybsze.

Macie tu porównanie kluczy poszczególnych DDR

DDR i DDR4 mają klucze bardziej na prawo, ale odróżnia je dziura na boku

Podobna sytuacja jest z DDR2 i DDR5, są bardziej na środku ale odróżnia je kształt dziurki na boku

No a DDR3 to już trzeba mieć zeza jak Fastowicz żeby nie zauważyć różnicy.

Parametry pamięci RAM:

- -Wielkość tzn ile gb bo nie wiem jak nazwac te ceche XDD
- -Częstotliwość no taktowanie w MHz
- -Cas Latency w skrócie opóźnienie ilość cykli zegara

potrzebnych na to żeby pamięć dała nam odpowiedź. CL20 np.

- -Rank ilość ranków, czyli tych czarnych kości które znajdują się na pojedynczym module.
- Pamięć Single Side/Double Side oznacza że kości pamięci rozłożone są po jednej/obu stronach modułu.
- -Napięcie zasilania:
- --DDR3 1.5V
- --DDR3L 1.35V
- --DDR4 1.2V
- --DDR5 1.1V

Warto mniej więcej kojarzyć napięcia tych kości – głównie ddr3 i 4, bo 5 to tak pewnie u fasta nie będzie bo mu się aktualizowac nie chce, ALE KTO WIE

ECC – czyli Error Check and Correction – technologia wykorzystywana w pamięciach serwerowych. Ma ona zapewnić większą stabliność i niezawodność. Polega na tym, że pamięć "w locie" wykrywa i naprawia błędy w danych. Płyta główna i procek muszą obsługiwać te technologie.

Ramdisk to "stworzenie" bardzo szybkiego dysku z użyciem pamięci RAM.

Pamięć zunifikowana to pamięć dzielona między CPU i GPU. Używane np. w noych M1 od Apple.

W prezentacji było jeszcze o pamięci statycznej i dynamicznej, ale nie mam pojęcia jak to streścić, więc odsyłam do prezentacji.

24. Pamięć RAM i ROM od FASTA

Dobra u FASTA ten DRAM i SRAM jest lepiej opisany wiec macie jednak:

DRAM – (Dynamic RAM) to pamięć dynamiczna, zbudowana z bistabilnych przerzutników FLIP-FLOP – każdy na 1 bit. Pamięć ta może przez długi czas bezproblemowo przechowywać dane.

SRAM – (Static RAM) – pamięć RAM zbudowana na kondensatorach. Wiadomo kondensator rozładowany albo naładowany – 0 lub 1.

Problem w tej pamięci jest taki że FIZYKA, i naładowany kondensator po jakimś czasie się sam rozładuje, więc pamięć trzeba co jakiś czas odświeżać.

DRAM – głównie pamięć CACHE.

SRAM – pamięć "zwykła" i VRAM w kartach.

Pamietajcie ze RAM jest pamięcią ulotną, po utracie zasilania tracimy dane zapisane na tym nośniku.

Pamięć ROM (Read Only Memory) – pamięć stworzona tylko do odczytu (nie zawsze), która była pamięcią nieulotną – czyli zapobiegała problemom które spotykały RAM. Niestety stworzona

była początkowo tylko do odczytu, a zmiana jest zawartości jest rzadko możliwa, a jak już to trudna.

Rodzaje ROM'ów:

MROM – Mascable ROM - typ pamięci której zawartość nadawano już podczas procesu produkcyjnego – nie dało się zmienić zawartości.

PROM – Programmable ROM – pamięć którą uzytkownik mógł zaprogramować pod siebie, ale tylko raz.

EPROM – Erasable programmable ROM – ROM wielkokrotnie programowalny, wymazywanie poprzedniej zawartości polegało na naświetlaniu nośnika światłem UV.

EEPROM – electrically erasable progra.... – ROM którego wymazywanie było o wiele protstrze i było na drodze czysto **elektrycznej**. W skrócie to taki elektroniczny EPROM. Problemem był czas zapisyania nieporównywalnie dłuższy od RAM.

a) Pamięć przenośna

Najpierw były taśmy magnetyczne – najpopularniejsze to ¼ cala, magnetofonowa i VHS

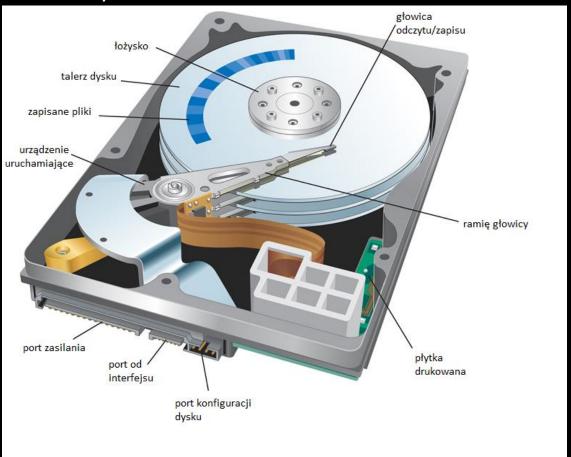
Potem były płyty kompaktowe – CD, pierwotnie stworzony do zapisywania i odtwarzania muzyki, był jednokrotnego zapisu, max 650MB. Odtwarzacz CD początkowo pracował z prędkością 150kb/s, pozniej predkosc ta wykraczała ponad 600kb/s Potem były płyty DVD (Digital Versatille Disc) – miały ten sam rozmiar fizyczny, ale o wiele wieksza pojemnosc – od 5 do 18gb. Pozniejsze standardy tych plyt poznawaly również na wielokrotny zapis i wymazywanie danych. Odtwarzacze DVD zazwyczaj były kompatybilne z CD i pracowały z prędkością 1350kb/s w górę.

Pozniej pojawiły się płyty Blu-ray – następca DVD którego moc została przez rozwój pamięci flash. Płyty blu-ray mogły mieć do 125gb pojemności, i żywotnosc nawet do 50 lat. Odtwarzacze tez zazwyczaj były kompatybilne z dvd i cd, a prędkość z jaką pracował to co najmniej 4500kb/s

Gdzieś w międzyczasie pojawiła się pamięć flash – rozwijana technologicznie pamięć EEPROM, aktualnie stosowana w wielu urządzeniach elektronicznych.

Pamięć ta została zaprojektowana w taki sposób, aby pracowała z komputerem przez USB (Pendrajwy tak zwane).

b) Pamięć nieprzenośna – wbudowana czy coś, nie wiem Najstarsze to chyba dyski HDD (Hard Disk Drive) – dysk twardy, który przechowuje dane na magnetycznych talerzach. Budowa dysku hdd:

Dyski hdd mają taki problem, że są to dyski mechaniczne, drobny wstrząs, upadek, lub uderzenie może spowodować uszkodzenie, są bardzo awaryjne.

Chyba wiecie jak taki dysk dziala – glowica jezdzi i odczytuje dane z talerzy

Potem pojawiły się te zajebiste dyski SSD (Solid State Drive) – dyski półprzewodnikowe – czyli takie oparte o pamięć flash. Jak nazwa wskazuje nie mają one mechanicznych części – są to dyski elektroniczne.

- --Czyli mogę nimi rzucać w trakcie pracy i będzie git?
- --Teoretycznie tak, ale praktyka może bolec i gwarancja tego nie obejmie ;DD

Tutaj masz budowe dysku SSD – no jest prostrza

Dyski ssd ze względu na budowe opartą o pamięć flash mogą wykręcać o wiele większe prędkosci niż dyski hdd – niektóre nawet o cały rząd wielkości.

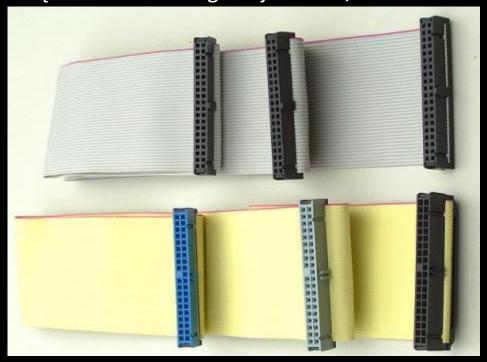
W dyskach SSD stosuje się rozne typy pamięci, w zależności od tego ile bitów jest w danej jednostce pamięci, wyróżniamy:
-SLC – single level cell – 1 bit/ 1 komórke – 2 stany logiczne
-MLC – multi level cell – 2bity/1 komórke – 4 stany logiczne
-TLC – triple level cell – 3bity/1 komórke – 8 stanów logicznych
-QLC – quad lvel cell – 4bity/1 komórke – 16 stanów logicznych lm więcej stanów logicznych przyjmuje komórka, tym musi być bardziej czuła, i szybciej się degraduje w czasie – zacznie sypać

blędami

c) interfejsy dyskowe

Mamy kilka takich fajnych i mniej fajnych interfejsów (złącz) którymi podłączamy dysk do kompa/serwera

-PATA/ATA/IDE (trzy nazwy do jednego – informatycy moment), interfejs równoległy, taki szeroki – Fastowicz zawsze pierdolił ze można było do jednego złącza podpiąć jednym przewodem dwa urządzenia – w konfiguracji master/slave

-ATAPI – mało kto o tym słyszał, jeszcze mniej osob cokolwiek o tym wie, ale wam wystarczy tyle ze to rozszerzona wersja ATA, tworzona z mysla o nowych napedach optycznych.

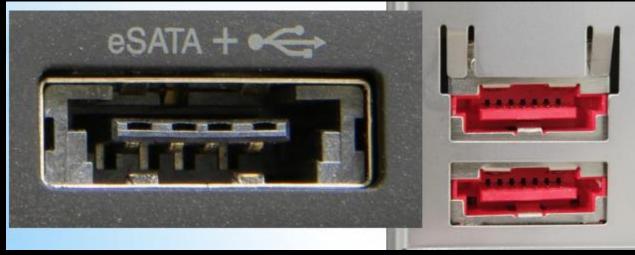
-SCSI - Small Computer Systems Interface — równoległa magistrala przeznaczona do serwerów. To co wyróżnia te magistrale, to to że każde urządzenie dostawało unikatowy identyfikator służący do komunikacji — SCSI ID

SATA (Serial Advanced Technology Attachment) – szeregowa magistrala do dysków i napędów, SATA to bezpośredni następca równoległej ATA.

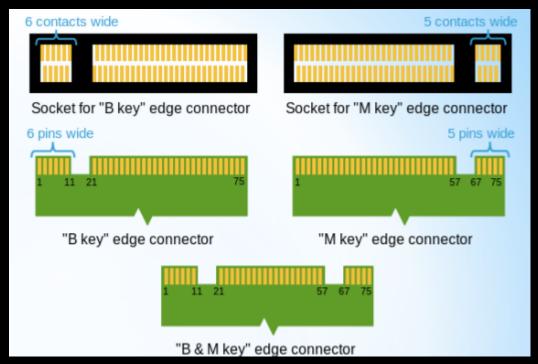
Najważniejsze wersje SATA (po te najnowsze idz do Fasta):

- -1.0 150MB/s 2003r
- -2.0 300 mb/s -2004 r.
- -3.0 600MB/s 2009r.

Inną generacja SATA jest **eSATA** – external SATA – oparty o SATA II – zintegrowany fizycznie z portem USB

Najnowszy interfejs do dysków to interfejs m.2 – sterowany na dwa sposoby – magistralą SATA, lub PCI express – w zależności od magistrali złącze i dysk ma odpowiedni "klucz"

Jako iż SCSI to widziało chyba ostatnia wieczerze, to był jeszcze jeden nowszy interfejs – SAS (Tak Krzychu możesz się już śmiać) SAS potrafi obsługiwać napędy i dyski na interfejs SAS, dodatkowo był częściowo kompatybilny z SATA – obsługiwał dyski SATA

UWAGA – KOMPATYBILNOŚĆ NIE DZIAŁA NA ODWRÓT – DYSKU SAS NA SATA NIE PODLACZYSZ.

SAS tak jak SATA, miał kilka wersji, tym razem o normalnej chronologii:

SAS-1: 3Gbit/s - 2004

SAS-2: 6Gbit/s - 2009

SAS-3: 12Gbit/s – 2013

SAS-4:24Gbit/s - 2017

Zapewne tego pamiętać nie musicie, ale tak na oko żebyście wiedzieli

Fizycznych złącz wam nie pokaże, bo jest ich prawdopodobnie więcej niż masz chromosomów, to jak chętny jesteś to do Fasta prezentacji idź

26. Narzędzia, śrubki i bezpieczeństwo Ważne (imo) śrubki:

- -płaski/slotted
- -phillips/krzyżak
- -pozidriv ten krzyżak na sterydach
- -torx gwiazda dawida kurwa ten
- -security torx torx ze specjalnym wgłębieniem
- -hexagon/imbus no kurwa imbusa ci tlumaczyc nie musze jeszcze masz tu takie dziwne co moga byc pochwytliwe

Rozmiary bitów

No ogl to im wiekszy numerek przy bicie to wiekszy bit: PZ 5 (pozidriv) jest większy od PZ 3

tak samo T 15 (torx) jest większy od T 5 ale im więcej zer tym mniejszy:
T 00 jest mniejszy od T 0

Narzędzia do pracy przy kąkuterze:

- -RÓŻNE Szczypce (po dokladniejsze nazwy wypierdalaj do prezentacji szybkiego) ja ci powiem tylko tyle ze szczypce takie muszą mieć gumową rączkę co by prądu nie przewodziły
- -Pinceta też koniecznie musi być ogumowana czy coś
- -Mata i opaska ESD (ESD Electrostatic Discharge) sprzęt chroniący nas i urządzenia przed wyładowaniami elektrostatycznymi. Mata ma dwa gniazda do jednego podbinamy opaske do drugiego uziemienie
- -Multimetr pomiary prądów, napięć, oporów i innych
 -oscyloskop pomiary przebiegów napięcia/natężenia prądu obrazowane na wykresie
- -Stacja lutownicza kurwa do lutowania, UWAGA GORĄCE
- -Alkohol izopropylowy/izopropanol do czyszczenia i odtłuszczania, NIE PIJ, NIE LEJ NA SKÓRE (drażniące), TRZYMAJ ZAKRĘCONE (paruje), NIE UŻYWAJ JAKO PODPAŁKI
- -sprężone powietrze kurz i inny syf
- -Zarabiarki do końcówek molex i rj45
- -rurki termokurczliwe i opaski zaciskowe (trytytki)

-Różne narzędzia precyzyjne – nie wiem jak to opisać więc macie po prostu screena:

Śrubki co je w kompie używasz:

1.6-32 UNC

Używana przy:

- -zasilaczach
- -dyskach 3,5 cala
- -podtrzymywaniu karty rozszerzeń w slocie
- -czasami jako śrubki trzymające boczny panel obudowy

2. M3

Używana przy:

- -stacjach dysków optycznych 5,25 cala
- -dyskach 2,5 cala
- -stacjach dyskietek 3,5 cala

3. UNC 4-40

Długość 4,76MM

Używane głównie w starszych portach komputerowych (np. DVI, VGA, Game Port) do podtrzymywania i wzmocnienia połączenia.

4. Motherboard Standoff (dystans płyty glownej)
Używane jako dystans miedzy płytą główną a obudową. Zawzyczaj
posiada męskie i żeńskie UNC 6-32

Jeżeli chodzi o bezpieczeństwo to na tym etapie wiesz chyba że masz się nie zabić i kojarzysz piktogramy a jak nie to masz tu odnośnik do:

Spis treści: ← Kliknij to zadziała jak odnośnik

- 1. Pierwsza pomoc
- 2. Bhp
- 3. Ochrona środowiska, ikony piktogramy ostrzegawcze
- 4. Układy elektroniczne (bez liczenia pasków rezystancji w rezystorach)
- 5. ASCII (teoria)
- 6. Obliczanie mocy, prawa ohma FIZYKA
- 7. Jednostki informatycze i fizyczne (bit, bajt, megabajt, kibibit itd.)
- 8. Systemy liczbowe, przeliczanie
- 9. Dodawanie I odejmowanie binarne
- 10. Bramki logiczne (schematy, tabelki wejść/wyjść)
- 11. Podstawowe prawa (algebra Boole'a, prawo de Morgana)
- 12. Układy cyfrowe
- 13. Kodery, dekodery, transkodery
- 14. Multipleksery, demultipleksery
- 15. Przerzutniki
- 16. Liczniki

- 17. Rejestry
- 18. Płyty główne (kocham mostek polnocny ogl)
- 19. Płyty główne od Fasta
- 20. Porty i ich oznaczenia
- 21. Procesory
- 22. Procki od FASTA
- 23. Pamięć RAM
- 24. Pamięć RAM i ROM od FASTA
- 25. Dyski
- 26. Narzędzia, śrubki i bezpieczeństwo
- 27. Zasilacze
- 28. Drukarki
- 29. DLC "Jarek Fanatyk Drukarek"

Pierwsza pomoc

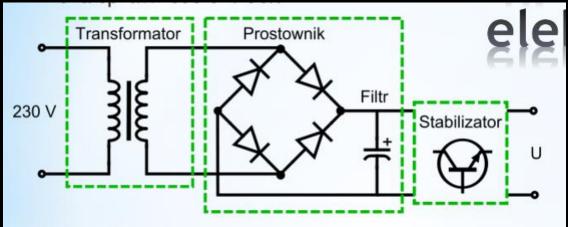
- -Bhp
- -Ochrona środowiska, ikony piktogramy ostrzegawcze

27. Zasilacze

Mamy 3 rodzaje zasilaczy

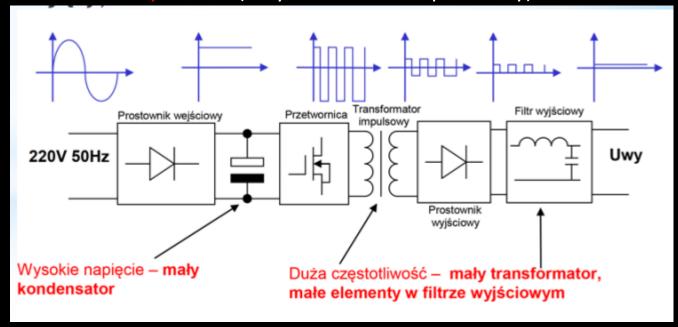
1. Zasilacze liniowe

Mają duże transformatory, tracą moc na stabilizatorze, i mają niską sprawność (ok 50%). Mają prostą budowę

2. Zasilacz beztransformatorowy (nieporuszane przez fasta)

3. Zasilacze impulsowe (w tym zasilacz komputerowy)

Są one troche bardziej rozbudowane

Tak to wygląda w praktyce:

* Zasilacz komputera (PSU, z ang. power supply unit)

Wnętrze zasilacza komputerowego wykonanego w topologii half-bridge (półmostek):

- *A) mostek prostowniczy,
- *B) kondensatory półmostka,
- *C) transformator,
- *D) dławiki,
- *E) kondensatory filtrów napięć wyjściowych.

Zapamiętajcie wygląd poszczególnych elementów.

Kolory i oznaczenia na schematach zasilaczy

Żółty – 12V które zasilacz daje na wyjściu

Czerwony - 5V które zasilacz daje na wyjściu

Pomarańczowy – 3.3V które zasilacz daje na wyjściu

Brązowy czy coś – feedback 3.3V

Fioletowy – 5VSB – 5V stand by – zasilacz daje tam prąd nawet jak komp wyłączony

Czarny – masa WSPÓLNA dla każdego z napięć

Zielony – PS_ON – sygnał o tym czy zasilacz jest włączony

Niebieski - -12V – nie pytaj ja sam nie wiem

Szary – POWER_OK – sluzy do komunikacji z zasilaczem i tym czy dobrze działa

Zabezpieczenia w zasilaczu komputerowym:

OVP – Over Voltage Protection – przeciw zbyt wysokiemu napięciu UVP – Under Voltage Protection – przeciw zbyt niskiemu napięciu OCP (Over Current Protection) – zabezpieczenie przed przeciążeniem stabilizatora zbyt wysokim natężeniem prądu. Sprawdza każdą linię z osobna

OLP lub OPP (Over Load Protection lub Over Power Protection) – zabezpieczenie przed przeciążeniem całego zasilacza – nie sprawdza pojedynczych linii tylko cały zasilacz.

OTP (Over Temperature Protection) – zabezpieczenie przed przegrzaniem zasilacza

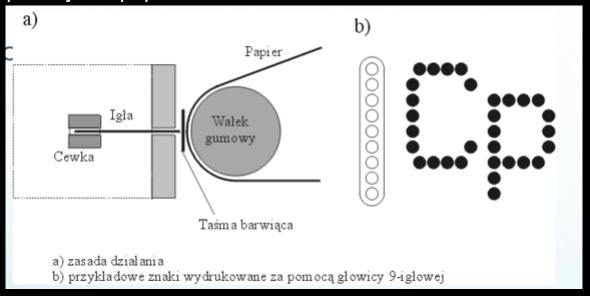
SCP (Short Circuit Protection) – zabezpieczenie przeciwzwarciowe IOVP (Input Over Voltage Protection) i IUVP (Input Under Voltage Protection) – zabezpieczenie zasilacza przed zbyt wysokim lub zbyt niskim napięciem wejściowym.

Wtyczki w zasilaczu atx:

MPC – Main Power Connector – kiedyś 20- teraz 24-pinowe złącze podłączane do płyty głównej – wiesz to takie główne duże ATX12V/EPS12V – 4 lub 8 pinowe złącze w górnej części płyty głównej. Służy do zasilania procesora.

PCI-e 6/8 pinów – służy do zasilania kart rozszerzeń na PCI-e Molex – stare 4 pinowe złącze, kiedyś do PCI i dysków, teraz jest coraz rzadziej poprzez lepsze złącza PCI-e i SATA Zasilanie SATA – 15 pinowe złącze do zasilania dysków na SATA

I. Drukarki Igłowe – inaczej "dot matrix printer", albo "needle printer". Ogólnie drukarka posiada głowicę zawierającą 9-48 zajebiście małych igieł (w 1 lub 2 rzędach). Drukarka steruje każdą igłą do przodu i do tyłu za pomocą elektromagnesu. Jak igła pójdzie do przodu, to uderzy na taśmę barwiącą, a tusz przebije na papier.

Do takich drukarek stosuje się dwa rodzaje papieru – ten taki zwykły, i perforowany - z dziurkami po bokach, które ułatwiają precyzyjne przesuwanie papieru w drukarce. W niektórych przypadkach można było również stosować papier z kalką (wielowarstwowy), bo tusz swobodnie przebijał na kolejne warstwy – kilka kopii na raz :DD

No potrzebna jest jeszcze ta taśma barwiąca. W przypadku drukarek kolorowych, taśma była dzielona na poszczególne kolory, a sama taśma była podczas wydruku odpowiednio przesuwana, aby igła uderzała w odpowiedni kolor. No w przypadku czarno-białych takiego problemu nie było

II. Drukarka atramentowa – drukarka wykorzystująca do druku tusz, poprzez wystrzeliwanie malutkich kropel barwnika z malutkich dysz zamonowanych w głowicy.

DLC

Jarek Fanatyk Drukarek

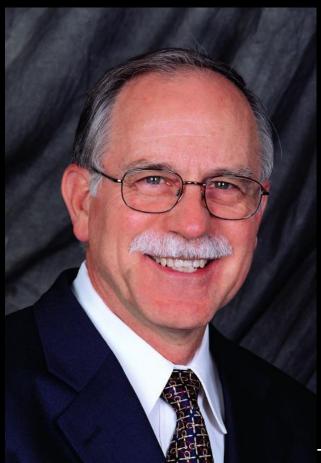
Jarek Fanatyk drukarek

http://demotmaker.com.pl/

29. Historia Druku 3D

Nie wiem czy to ma jakieś wielke znaczenie w kontekście tej pracy klasowej ale napisze żeby nie było. Ogółem wynalazek druku 3D datowany jest na 1984 i zostal w tym roku opatentowany (dokładnie typ SLA). Potem patent wygasł i wszystkie firmy rzuciły się na tą żyłę złota.

Takim chyba waznym punktem w historii jest projekt RepRap (brzmi jak nazwa chujowego radia w którym nadają sam rap) z 2005, to taki pierwszy projekt drukarki 3D z dużą społecznością.

To jest ten Charles W. Hull

Jarek często wspominał o tym człowieku w kontekście ojca druku 3D, sam nei ma ojca pewnie wiec tak o nim gada XD

30. Technologie druku 3D

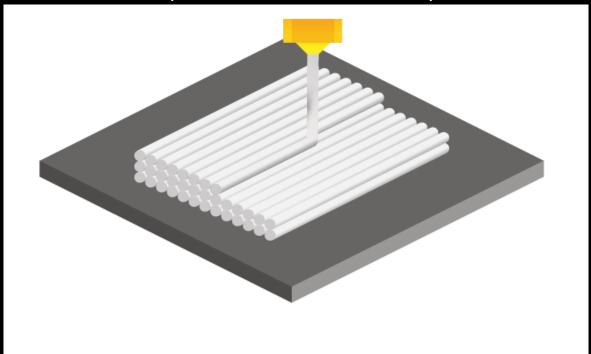
Ogółem wyróżniamy 3 sposoby w jaki druk 3D może powstawać, z czego tylko dwa mają jakiekolwiek znaczenie, o tym 3 to nie wiem czy w ogóle mówiliśmy wiec jak uważacie ze nie to możecie zeskipować.

1) FDM/FFF

To są skróty od Fused Filament Fabrication oraz Fused Deposition Modeling, obie są używanie zamiennie.

Ten typ jest obecnie najpopularniejszy i najtańszy, najtańsze chodzą już od 150\$

Materiałem eksploatacyjnym jest filament (plastik na szpuli) Polega to na tym że włókno plastiku (filament) jest topione w głowicy drukującej (EKSTRUDERZE), a następnie trafia do dyszy która układa ten plastik tak ładnie warstwa po warstwie

Zalety to prostota działania oraz to że filament jest bezpieczny w użyciu. No i cena fajna raczej

Z wad to raczej nienajlepsza dokładność w porównaniu do reszty

2) SLA

Skrót od Stereolitography Apparatus – stereolitografia Drukarki mniej popularne, droższe, ale za to dokładniejsze niż FFF.

Materiałem eksploatacyjnym jest ciekła żywica